

NAROCNINA: mesena 380, šaroljena 900, polletna 1700, ceipletna 3200 Hr. -- Federat ljudska republika Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din.
 Poinski tekoči račun Založništva izradskega lista Trst 11-3574 -- ZA FLRJ: Agencija demokratskega inostanstva tiska, Dravna založba Slovenije,
 Ljubljana, Srbitarstva 1.1. vel 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 100 - KB-1.2.-375 - lista Založništva izradskega lista D. ZOZ, Trst

Levica ostro kritizira zakonski odlok o ukrepih vlade v korist predilniške industrije - Segnjev govor ob zaključku debate v poslanski zbornici razlagajo kot »zaprtje na levo in desno»

(Od našega dopisnika)

RIM, 19. — Po dobjeni za-
piski iz poslanskih zbornici
je nadaljeval danes raz-
prava o Segnjevem vladnem

sti v javnih ustanovah. Pri
tem je izrazil željo po politi-
sko široke socialne orienta-
cije.

Sledil je še predstavnik mo-
rale in demokratičnega cin-
naredil, do 40 tedenskih ur
in popolno družinsko doklade.

Predlog je kritiziral naj-
prej predstavnik KEI
za Noto, ki nasprotno spre-
jema skrajna odloka.

o avstrijski nevtralnosti. Zakonski naert bo v kratkem predložen parlamentu.

Avstrija proglašala svobodno svojo stalno nevtralnost, da bi za vedno potrdila svojo neodvisnost v odnosu do ostalih držav in nedotakljivost svojega ozemlja, pa tudi v interesu ohranitve notranjega miru in reda. Avstrija bo ohranjevala in branila svojo nevtralnost z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago.

Da bi dosegla ta namen, se Avstrija v prihodnjem ne bo priključila nobeni vojaški zvezi in ne bo dovolila ustanavljanja vojaških oporišč na svojem ozemlju.

1990-1991

stični ko
dnevu ž
tisk daje glavni

to je to, da se štirje
ski "Times" - "Mog
bata pravi, da je glavni cilj
pomiritve, da se doseže zdru-
žitve Nemčije. Poti do tja
je precej, pravi list, glavna
pa je pot varnosti. Enotnost
Nemčije ne sme predstavljati
nevarnosti za njene sosedo,
ki jih ne morejo pomiriti sa-
mo govori in zadržila dobre
volje.

afrancu Tjereura pa poudarja, da se stirije veliki strinja-
jo, da je treba ustano-
viti sistem splošne varnosti
le da se njihova mnenja raz-
likujejo glede načina in ča-
sa za njegovo uresničenje.
ZSSR ima v mislih načrt v
dveh etapah, zahodne države
pa bi radi storile vse hkrati
in se obenem z rešitvijo nem-
skega vprašanja.

Današnji kitajski tisk ob-
javlja obširna poročila iz Ze-
neve in izraža upanje, da bo
konferenca pripeljala do kon-
ca hladne vojne.

Sovjetska nota ZDA zaradi letalskega incidenta

WASHINGTON, 19. — Sovjetski odpravnik poslov v Washingtonu Sergej Striganov je izročil danes ameriskemu državnemu podtajniku Herbertu Hooveru noto svoje vlade

Sovjetska nota ZDA zaradi letalskega incidenta

WASHINGTON, 19. — Sovjetski odpravnik poslov v Washingtonu Sergej Striganov je izročil danes ameriskemu državnemu podtajniku Herbertu Hooveru noto svoje vlade

110

Grandval olitiki sile

Doslej 4

vročeg

Huda vročina je zajela so zabeležili 35 stopi

LONDON, 19. — Vročti val, ki je zajel Evropo, je v zadnjem tednu povzročil smrti 4450 oseb zaradi sončarice. Večina jih je bila mlada, vendar so tudi v starosti pogosto postali žrtve. Vročota je povzročila tudi požare, ki so uničili več kot 1000 domov. Vročota je povzročila tudi požare, ki so uničili več kot 1000 domov.

in a njo povezanosti vzrokov za
beležili 141 smrtnih primerov.
V Franciji je samo, za
ewek-enda umrlo 14 oseb, za
so postale žrtev valov ali
ceitnih nesreč; s tem se je
skupno število žrtev zadnje
ga tedna povečalo na 105.
Na Švedskem je bilo 4
mrtvih, na Danskem pa je v
zadnjih 12 dneh našlo smr
39 oseb. Na Finskem sta več
raj umrli neki mornar in
otrok; tako da se je število
žrtev vrloine povečalo na 25.
Na Irskem so danes umrli
tri osebe, skupno število m
tvih pa je 37.

na: »Opozicija je upala da ne bomo mogli razpravljati o tem, da Segni močnejša raven kot pa je pokazal, in da bo to politično linijo, katero se zdaj, da zdaj nadaljuje.«

Terracini je poudaril, da je nujno treba preklificati funkcije sindikatov, katerih delovanje dosedanjemu ni bilo posluševalo. Pozval je Segnija, naj izvede bistvene spremembe v gospodarski in socialni zakonodaji, kar pomeni, da Demokristiani, Lamberti pa zahteval uresnecenje člena 39 ustave o juridicnem priznanju sindikatov in veljavnosti vseh delavskih pogojev. »Vse to je prazno,« je dejal, »če delavci niso razpoložljivi za proizvodnjo: dvomljiva: Zato predlaga, naj vlada črta prazen črt.«

Drugi je kritiziral vladni predlog, predstavniki PSI, Cioatiore, ker povečuje brezposelnost, ne priznava za industrije. Predstavniki KPI, Ortona pa je predlagal, naj bi se delavci vzdrževali, naj bi ostali v sektorju industrije. Rekel je, da bombazni sektorje industrije kaže zmanjšanje zaposlenosti za 18.892 enot, ostalih sektorjih pa je bilo 10.000 enotnih kazni, kar bi delavcem povzročilo izgubo (KPI) je rekel, da je odlodo protustaven, ker kriji člen

strinjajo, da morajo živeti v miru, počen optimizem" francoskega tiska

v celoti odgovarja stališču ZSSR.

Ameriška vlada je v četrtke sprejela sovjetski predlog, da bi ZSSR povrnila polovico škode, ki so jo utrpeli ZDA zaradi incidenta.

striske manjšine v Italiji. Tedaj so vsi trije poslanci uradno obiskali kancelija Raaba in to baje brez vednosti rimske vlade in južno-italijanske vlade ter se odpravili na diplomatski poti posreduje za uresničenje nekaterih zahtev za katere omenjeni sovinitveni krogli smatrajo, da nasprotujejo

priznal celo sam Vanoni: temveč le ašema, ki se zdi bolj kot zbirka abstraktnih pojmov, ki so za vsakodnevno stvarnostnost. Zato se moti, ki trdi, da bi ta naer lahko služil kot podlaga za odprte na levo.

Govorilo so se predstavnik liberalcev, MSI in monarhistov, ki so se demokratske krakcije je sklenilo da se v agencije, ki so skoraj dnevno objavljale šapnografično poročila posameznih strank, ukinje, ker da so

menjeni šovistični krog
matrajo, da nasprotujejo
sporazumu Gruber-De Gasperi
in kršijo člen 241 kazenskega zakonika (enapad na integriteto države), ki predvideva obvezno aretacijo obdane.

WASHINGTON, 19. — Ameriška predstavnika zbornica je odobrila zakonski nacrt, ki pooblašča mornarisko upravo, da zgradi posebno trgovsko ladjo na atomski pogon. Izvedenci za nuklearna vprasanja bodo določili podrobnosti, da vrste ladje. Zakonski nacrt mora odobriti še senat.

Član madžarskega politbiroja obtožuje v glasilu Kominforma organizatorja procesa proti Rajku, da je odgovoren za skalitev odnosov med Madžarsko in Jugoslavijo

BUDIMPESTA, 19. — V član-
ku, ki ga je objavilo glasilo
Kominforma, zvrča Bela Sza-
lay, član politbiroja madžars-
ke delavske stranke, na bis-
tega načelnika madžarske po-
čtne policije, ki je bil včeraj
v Budimpešti. Članek je bil
vsestranski napad na vladno
polico, ki jo je obtoževal, da
je preveč brutalna in da je
preveč podlegla vplivom
članku — so se zelo pokr-
lili zaradi provokatorske
delavnosti Gabora Petra in nj-
gove bande. Ti zločinci so
zdaj prejeli zaslužno kazen

licije Gabora Petra odgovor-
nost za skaliten prijateljskih

odnosu među Mađarskom i Jugoslavijom. Kol je znano, je hi Peter, ki je do lani podil mađarsko tamo poljeio in ki je med drugim organiziral procese proti Rađen u drugu. U ovom slučaju, na dosmetno žice zaradi izlaze nevi proti državi in ljudstvu. Mađarsko-jugoslavanski odnosi — piše Sital u splem

Huda vročina je zajela vso Evropo. V Nemčiji in celo na Švedskem so zabeležili 35 stopinj. Samo v Angliji in na Holandskem dežuje.

V Veliki Britaniji doslej skoraj ni bilo artev le večeraj je pri Oxfordu v Temzi utonil osemletni otrok, mladega tabornika pa je zdelala huda. Pač pa so v Angliji hude nopolave.

Nebičajna vročina je tu v skandinavskih deželah, le Norveškem se je temperatura malce znižala. Vendar na južnem Norveškem so

Na Svedskom je bilo 44 mrtvih, na Danskom pa je v zadnjih 12 dneva našlo smrt 100 oseb. Na Finskem sta večkrat umrli nek mornar in otrok, tako da se je število

in s tem vrnila obisk danske
interparlamentarni skupini, ki
je leta 1951 obiskala Jugosla-
vijo.

Rudniška nesreča

darjev. 96 rudarjev so prep
ljali v bolnišnico z znaki z
dušitve.

Tovariš

Tovarišu v spomin

[illegible][illegible]

...kadar je stekel pogovor o partizanstvu in je začel pripovedovati, kako je s prekomorsko brigado odšel v Jugoslavijo, da bi se tam boril za svobodo svojega naroda. Bil je skromen, velikih besed ni ljubil in izogibal se je opisovanja samo svojih osebnih doživljanj. Rad je govoril

bolj nasplošno, obujal sp
mine samo na resnično bistv

dicami, ki jih opažamo v svetu danes. Smatral je za posebno srečo, da je bil oseba prisoten v velikem zgodovinskem dogajanju, da se ni izognil dolžnosti. Udeležbo v osn-

velikim boju je smatral za
nihilizem in dragoceno izkušnjo,
ki je zanj poleg drugega po-
menila tudi del njegove o-
sebe, časti, čila in Ninkom-
pravzapravi o tem in o
marširanjem. Lepo in nenavadno
je bilo poslušati, prepro-
stelega kmečnega fanta, delan-
ca s trdimi, ozganimi rokami,
kako je menil o tem ali o
tistem, potičnem dogodku, ali
o čem bi se v prihodnosti mo-
glo bitti slova in naloga, uvelo-
stiti, kako si je treba razlagati
stanje in psihologijo v tukajš-
njih delavskih vrstah itd. itd.
Vedno je o vsem govoril z
veliko prizadetostjo, toda
tudi s pravi osnovi razuma, z
pošteno lastno preprostostjo in
zvestavo.

V bistvu je bil občutljiv in
nemiren duh, poln najrazlič-
nejših vprašanj, ki je nanje
kteral odpora, ves napet od
potrebe, da se kaj
vedno, kaj kaj vidi in zapo-
vede. Ne čisto po denarju,
tudi navadna želja po
boljšini in cenenih prigo-
dah, ampak prav ta nemirna
želja in potreba po spoznanju
veljave in ljudi ga je napotila
v daljni Avstralijo, od koder
je prišel nazaj.

Grem, da vidim, kaj si so-
stavi, kar ne more ujeti, se
nemem se pa uvrstva, je v ne-
katerem govorilu, ko se je po-
stavljal. Dragi Ninko, odse!
si res, a vrnil se ne boš
v tvoj dom, si poln lepše sanj
in dobrih misli, toda neaj-
njevna usoda, ki ti najmi-
nira, kot borec predmorske
bitke, ki si komaj sedemdesetle-
ten po zrelem premisleku iz-
ložil svoje mlado življenje za
majsko skupno veliko stvar, ta
usoda, ki ti vzporedno usoda, ki
ti v tetratni življenjski bila
nekanj boljša, razumna in
mehkani, boleča, te je zadela
in ti je bilo vse življenje pred
katero si jo najmanj pričak-
oval. Zato je naše zalova-
nje za tako tem večje, a po-
bi, Ninko, ne bomo, kar
si bil da ti plemeniti fant,
predoren in pošten, svojega
življenja, ki si ga nadvoj spo-
štoval in ljubil. Da ti
nemila v daljni Avstraliji je
bila pretečla, to ti šelimu psi-

ki smo te poznali. D. J.

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

VAL OGORČENIM PROTESTOV ZARADI NEDEMOKRATIČNIH POSTOPKOV DELAVALCEV V GORIŠKI PORUJANI

Ravnateljstvo SAFOG noče izplačati delavcem proizvodne nagrade

Razen tega skuša preprečiti volitve nova notranje komisije v podjetju - Suspensirani delavci iz CROA v Trzinu ponovno demonstrirali po goriških ulicah. Delegacija delavcev opakearne «Rizzatto» iz Zagreba pri prefektu in na uradu za delo - Včeraj in danes volitve v notranjo komisijo v podgorinski predlinici

Zaradi nedemokratičnih ukrepov ravnateljstva livarne SAFOG v Gorici sta bila včeraj pred podjetjem dve protestni zborovanji, ki ju je organizirala goriška Delavska zbornica. Tajnik Delavske zbornice je številnim zbranim delavcem govoril o potrebi enotne akcije v SAFOG proti nastopu ravnateljstva, ki je napravilo v težaven položaj vse zaposlene.

Ze prejšnji teden se je sestel v Gorici izvršni odbor goriške sekcije FIOM; člani so razpravljali o nastalem položaju v SAFOG, ki kaže vedno bolj na kršitev demokratičnih in po ustavi zagotovljenih pravic delavskemu razredu. Ravnateljstvo SAFOG je namreč obvestilo notranjo komisijo, ki bodo zagotovila delo v skladu z delovnim zakonikom, da nima na razpolago denarja. Razen tega je ravnateljstvo brez dogovora z notranjo komisijo in kljub državnemu sporazumu o pomoči pri plačilu delavcem akordno delo uslužbenecov. Po

Položaj v Združenih jadranskih ladjedelnicah v Trzinu je še vedno neizpolnjen kljub visokemu številu naročil, ki bodo zagotovila delo vsem uslužbenim vsaj za nedeljo.

OBLJUBLJENO GOSTOVANJE SNG IZ TRSTA BO ŠE TA TEDEN

„PRIMORSKE ZDRAHE“ V ŠTANDREŽU na prostem v soboto in nedeljo zvečer

Ko so si pred dobrimi štirinajstimi dnevi številni Goričani ogledali prvo predstavo «Primorske zdrave» v Trstu, so bili tako navdušeni nad izvedbo in sceno, da so začeli na SNG čimprej nastopiti z isto komedijo tudi na Goriškem. Znanja je velika ljubzen goriških Slovencev do odsejke umetnosti in ni je premiere SNG v Trstu, da si je ne bi ogledali tudi Goričani.

Posredovali pa to umetnost našemu prebivalstvu v središču pokrajine, to je bila želja vseh, posebno po dolgih letih moka, ko je SNG zadnjič nastopila v Ljudskem domu v Gorici.

O Goldonijevi komediji, ki jo je za Slovence poslal dr. Mirko Rupel, ni potrebno posebej pisati. Okusna scena, ki sta jo pripravila Jože Cesar in inž. Viktor Molka in ki ponazarja primorsko vas v starih časih, je dala posebno draž komediji. Vsi od prvega pa do poslednjega igralca so ob vodstvu režiserja Jožeta Babčiča in Modesta Sancina odigrali svoje vloge, kot so najbolje mogli.

Upričitev «Primorske zdrave» na prostem v Štandrežu bo v soboto in nedeljo zvečer prav gotovo privabila prebivalstvo Brd, Krasa in ostale Goriške. Nič ne bo hotel zamuditi lepe prilike, da sliši domačo govorico v komediji, ki je nepozabna.

Prva predstava bo v soboto 23. t. m. ob 21. uri na dvorcu Konsumne gostilne v Štandrežu, druga predstava pa v nedeljo zvečer ob istem času. Glede vstopnic, bomo sporočili pozneje.

OPOZORILO

Goriška kvestura obvešča prebivalstvo, da je podjetje Marea z včerajšnjim dnem začelo minirati zemljišče na desni strani Soče v bližini kraja, imenovanega «Pri šin».

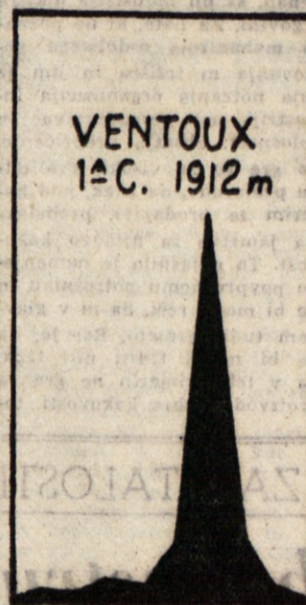
V SOBOTO 23. t. m. in v NEDELJO 24. t. m. ob 21. uri
„PRIMORSKE ZDRAHE“
v ŠTANDREŽU
NA PROSTEM

ŠPORTNI DNEVNIK

XII. ETAPA KROŽNE DIRKE PO FRANCIJI

FANTINI PRVI ITALIJAN z etapno zmago na letošnjem Touru

Švicarji brez Küblerja, ki ni startal, in Clericija, ki je odstopil - Rolland še vedno prvi v splošni klasifikaciji

tako je bilo v XI. etapi...

...tako v XII. (včeraj)...

brez spanja. Včerajšnja etapa je prebudo zdelala. Švicarsko moštvo pa je sploh prizadelo, saj je v današnji etapi odstopil še kapetan tega moštva Clerici.

Današnja etapa je bila dolga 240 km in imela je tudi dva gorska cilja v višini 1270 in 1302 m. Ze v začetku etape prevzemata iniciativo Stabinski in J. Bobet, toda kmalu se jima pridruži večja skupina, v kateri sta tudi Fantini in Benedetti. Glavna skupina precej zaostane in položaj se bistveno ne spremeni, kajti bi ogrozili prve v splošni klasifikaciji.

Proti cilju privozi skupina, v kateri se izkaže Italijan Fantini kot najhitrejši in tako prihori prvo etapno zmago italijanskemu moštvo.

Rolland je ohranil rumeno majico in tudi sicer se splošna klasifikacija ni bistveno spremenila.

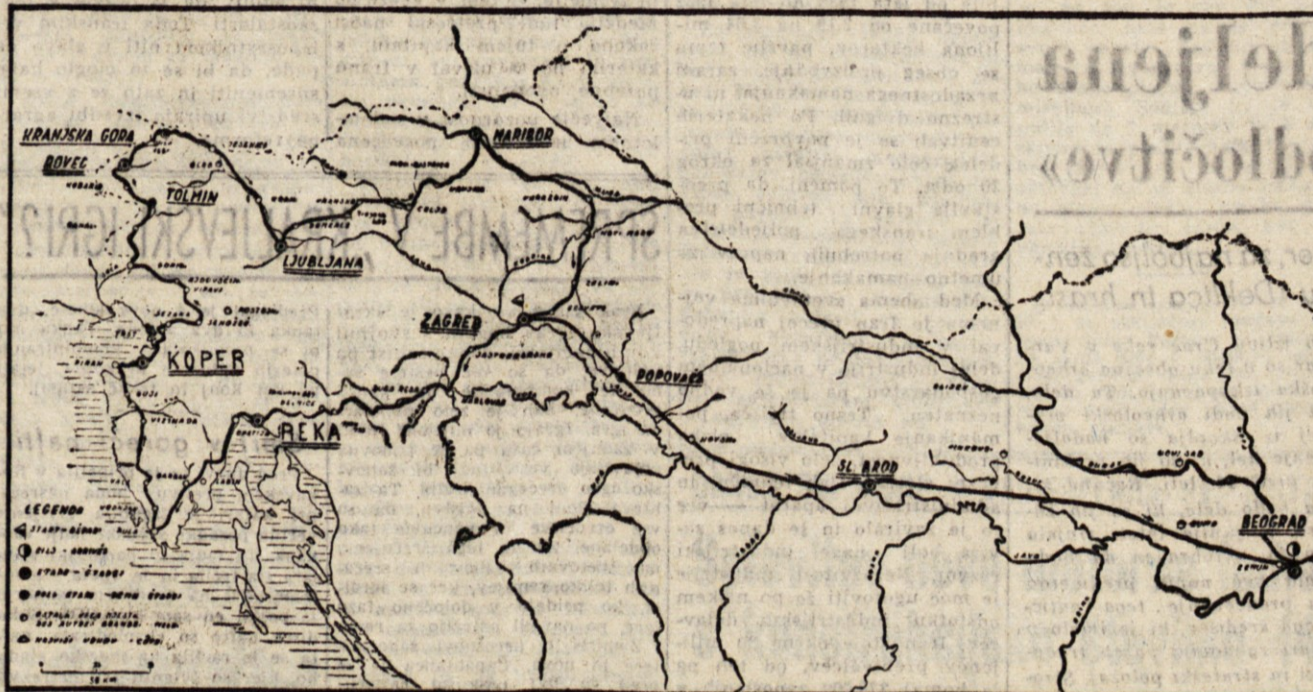
Vrstni red na cilju XII. etape (Avignon - Millau 236 km): 1. Fantini 6:37; 2. Ockers, 3. Laurelli, 4. Van Est, 5. Gauthier, 6. Close, 7. J. Bobet, 8. Mahé, vsi v času Fantinija; 9. Forestier 6:54; 10. Stabinski 6:57; 11. Caput 6:58; 12. Hoozelbeke 6:58; 13. Hinsen 1. č.; 14. De Bruyne 6:57; 15. Benedetti 7:02; 16. Adriaensens 7:07; 17. P. P. 7:08; 18. Nolten 1. č.; 19. Loroone 1. č.

Skupina z vsemi boljšimi je bila ocenjena s časom 7:17:55.

Splošna klasifikacija po XII. etapi: 1. Rolland 76:59:56; 2. L. Bobet 4:53; 3. Fornara 6:18; 4. Brankari 10:44; 5. Astruc 12:44; 6. Van Est 12:50; 7. Villetta 13:46; 8. Gaul 14:33; 9. Close 14:41; 10. Geminiani 19:21; 11. Benedetti 7:02; 12. Fantini; 13. Giudici; 13. Barozzi; 13. Benedetti; 14. Pezzi.

Splošna klasifikacija za moštva: 1. Francija 228:42:53; 2. Italija 229:34:33; 3. Belgija 230:23:26; 4. Severozahod - center; 5. Holandska; 6. Španija; 7. Jugovzhod; 8. Švica; 9. Zahod; 10. Meano; 11. Ile de France.

Kolesarska dirka „Po Hrvatski in Sloveniji“

Po treh ne prav lahkih etapah, ko je dirkače zlasti mučila huda vročina, se je prišel včerajšnji počitek v Bovu, od koder bodo danes nadaljevali vožnjo čez Vrhovce do Kranjske gore (poletapa) nato pa še do Ljubljane. V naslednjih dneh bo pot vodila še do Maribora, Zagreba, Slavonskega Broda in Beograda.

...in tako bo v XIII. (danes).

PRED KONCEM TURNIRJA V LJUBLJANI

Ali bo Milic zmagovalac?

Visoka zmaga Janoševića v San. Benedettu: 10 zmag in 1 remi

XII. kolo: Karaklažje - Milic 0:1 (42), Bertok - Persitz 0:1 (73), Puc - Witkowski 1:0 (58), Pirc - Krivec 0:1 (29), Padevski - Grosek 1:0 (50), Kieninger - ing. Vidmar 0:1 (28), Udovčić - Bogdanović 1:0 (36), Stahberg - Gabrovšek 0:1 (26), doktor Paoli - Robatsch 0:1 (42).

Po tem kolu se je s štirimi zaporednimi zmagami proti Krivicu, Witkowskiemu, Persitzu in Karaklažju Milic povzpela na vrh lestvice s 8,5 točke.

XIII. kolo: Bogdanović - Kieninger 0:1 (30), Grosek - Kieninger 0:1 (21), ing. Vidmar - Udovčić 0:1 (32), Gabrovšek - Paoli prekinjeno v 41. potezi, Robatsch - Karaklažje prekinjeno v 40. potezi, Krivec - Padevski 0:1 (32), Milic - Bertok 0:1 (14), Witkowski - Pirc 1:0 (61), Persitz - Puc 0:1 (20).

Prekinjene partije iz XIII. kola: Padevski - ing. Vidmar 1:0, dr. Paoli - Gabrovšek 0:1, Karaklažje - Robatsch 1:0.

XIV. kolo: Karaklažje - Bertok 1:0, Puc - Milic 0:1 (27), Pirc - Persitz 1:0 (40), Padevski - Witkowski 1:0 (30), Kieninger - Krivec 1:0 (32), Udovčić - Grosek 1:0, Stahberg - ing. Vidmar 0:1 (36), Paoli - Bogdanović 0:1, Rogatsch - Gabrovšek 0:1.

LAHKOATLETSKE PRIREDITVE

Larger spet tekel 14,3

Puc drugi Jugoslovčan z rezultatom pod 15" na 110 m z zaprekami

V nedeljo je bilo v Ljubljani tekmovalje 2. kola zveznega ekipnega lahkoatletskega prvenstva za moške. Borba za točke je prinesla odlične rezultate in velik uspeh slovenski moštvo Kladivarju in Ljubljani. Obe ekipi sta si zagotovili udeležbo na finalnem tekmovalju.

Junaki dneva so bili vsa ekipa. Kor tekali na 110 m ovire. Stan-ko Lorger je končno le tudi letos dosegel rezultat, za katerega se je boril že na vseh letosnjih tekmovaljih, a mu ga je enkrat preprečil protive-ter, drugi bolezen, tretji pa zopet kaj tretjega. Lorger je s 14,3 izenačil jugoslovanski in seveda tudi slovenski rekord in se uvrstil na 2. mesto na letošnji evropski lestvici (tako-ja za ruskim atletom Stojanovom, ki ima rezultat 14,2. Za veselo presenečenje je poskrbel tudi atlet Ljubljane Jože Puc, ki je s 14,8 dosegel na isti disciplini drugi najboljši jugoslovanski rezultat vseh časov. To pa se ni vse. Mladinec Lešek se je v skoku ob palici zopet popravil in mladinski rekord Slovenije in Jugoslavije znesa po tem tekmovalju 3,80.

Omeniti je še en odlični rezultat, ki je celo nov slovenski rekord. Igor Penko je sunil kroglo 15,35 m in s tem za 12 cm popravil svoj dosednji rekord.

Izidi:

110 m zapreke: 1. Lorger (KI) 14,3 (izenačen državni rekord), 2. Puc J. (Lj) 14,8, (1) 3. Vuceljc (MI) 15,4.

100 m: Lorger (KI) 10,7, 2. Oslaković (MI) 10,8 (izenačen hrvatski rekord), 3. Puc J. (Lj) 11,1.

200 m: 1. Oslaković (MI) 22,4, 2. Cular (D) 20,4.

400 m zapreke: 1. Zupančič (KI) 55,8, 2. Puc J. (Lj) 55,8.

800 m: Vitopnik (KI) 1:52,8, 2. Cular (D) 1:53,2, 3. Kralj (KI) 1:57,8.

1500 m: 1. Murat (D) 4:00,6, 2. Gajšek (KI) 4:01,6, 3. Oslaković (MI) 4:01,6.

5000 m: 1. Skrinjar (D) 15:29,8, 2. Spacapan (Lj) 15:39,4, 3. Mladost 43,8, 3. Kladivar, 4. Dinamo.

Škok v višino: 1. Miller Br. (MI) 180, 2. Krišak (MI) 180, 3. Zerkov (D) 180.

Daljšina: 1. Miller Br. (MI) 682, 2. Petranović (D) 672, 3. Lorger (KI).

Kladivo: 1. Bežjak (D) 53,24.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO. Tisk: Tiskarski zavod ZIT - Trn.

Kino na Brečih

predvaja danes 20. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

NIMFA ANTIPODOV

Kino po želji na odprtem ali pa v zaprtim prostoru.

Vladimir Bartol. MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

36. Drugo poglavje: V CIRIL-METODOVI SOLI - UČITELJ ADAMIČ - NOVA KATASTROFA

In drugič, da ga takrat, ko je Godinovo «Živenje...» izšlo, niso vzeli njegovi sodobniki in rojaki kot zgodovinski dokument ali vsaj kot pogumno in bolj ali manj iskreno samopoved, a kam li kot zgodovinsko dejanje, marveč so v njem videli samo nesramen obrekovalni pamflet na našo okoliško mizerijo in na še živeče ljudi. Njegovi potomci in nasledniki smo mu danes hvalčili, da nam je s svojim dejanjem ohranil vsaj to, kar nam je, ker bi danes kljub takratnemu obilemu venčanju in samohvalisanju, čes ko bi jaz, to napisal, bi bilo vsekakor drugače, ne imeli nobenega avtentičnega pričevanja, kako je v prvi polovici prejšnjega stoletja živel naš okoličanski Slovenec.

15.32.18 AM 10VO1

Neki simpatični profesor mi je nekoč rekel: «Ja, ko bi imel jaz časa, ko bi ne imel te preklete tiske s šolo, kaj in koliko bi jaz vsega ne napisal; ti in drugi pisniki bi se čudili in bi vas bilo sram!»

Nakar sem mu jaz odvrnil: «Kako rad in s kakšno verno bi jaz poučeval, ko bi ne bilo te preklete tiske s peresom; bil bi tak pedagog, da bi se lahko pred mano vsi vi profoki poskrili. Toda tak nimam časa, da bi se ukvarjal s pedagogijo.» «Der Schuster bleibe bei seinem Leisten», čevljar naj se drži svojega dreta, veli star pregovor. Vsak poklic je težak in vsako delo zasluži svoje plačilo. Neki poklic, neko delo sta bolj anonimna, drugi poklic in drugo delo sta bolj izpostavljena javnosti, torej tudi kritiki. Kdor deluje javno in veruje

v svoj poklic, v svojo poslanstvo, je dolžan vztrajati, pa čeprav bi letele vanj strele od vseh strani.

Ni nam treba iskati daleč naokrog, da spoznamo, kako malo razumna in pristojna je sodba sodobnikov o avtorjih, ki zares nekaj pomenijo. Dr. Matija Murko, slavni slavist iz Štajerske, ki je deloval dolga desetletja na praški univerzi, piše v svojem eseu «Misli k Pršernovemu življenju» («Ljubljanski Zvon» 1901), da je Pršeren pisal predvsem takrat, ko je imel kje priobčevati. Kopitar, cenzor za slovansko literaturo na Dunaju, je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi preprečil izhajanje «vinjskega pozvonjanja» («Sauglockenleuten»), kot je imenoval njegov ljubljanski cenzorski kolega Pauschek Pršernovo erotično poezijo. S prenehanjem izhajanja «Chelice» (1835) je bil cilj dosežen. Pršeren je dobil bomo zatočišče v prilogi ljubljanske «Leibacherzeitung» - «Elyrisches Blatt», kjer je bil za tiskal svojo prvecnice, in deloma v «Carniolia», Bleiweisga ob ustanovitvi «Novice» (1843) ni vabil kot sodruknika, spomnil se je nanj šele dve leti pozneje s prošnjo, da mu napiše slavošpev na ljubljanskega župana Hradeckega. Njegovih «Poezij», ki so izšle za Novo leto 1847, je bilo do pesnikov smrti (1849) prodanih recit in piši - 33 izvodov od 1200, kolikor jih je bil dal pesnik na lastne stroške tiskati. Bolnemu poetu je izdajatelj njegovih «Poezij», Blaznik, iz pietete prikrival porazni rezultat te prodaje. Ko je ležal Pršeren na smrtni postelji, mu je poslal Blaznik celo 100 goldinarjev, češ da je

to izkupiček od «Poezij», v resnici pa so znesek nabrali člani Slovenskega društva kot podporo.)

Združeni prizadevnosti mnogih Pršernovih sodobnikov gre zaslug, da smo prišli vsaj še ob en zvezek pesnikovih poezij, ob napovedano tragedijo in novelo, za kar karas res ne morejo biti navdušeni niti tisti, ki sicer vneto hodijo po stopinjah Kopitarja, Pauscheka in Bleiweisga. Kljub temu izkujam sem jaz za svojo osebo v globino srca prepričan, da bi tudi pozneje kak - mutatis mutandis - Pršeren nikoli ne prejel na primer - «Pršernove nagrade».

«Državna založba Slovenije» izdaja z vneom in s pridom zbrana dela naših klasikov. Med temi je vsaj zame najbolj zanimivo delo Janeza Trdine. Toda zaman je vse hrepenenje, da bi človek bral vseh od avtorja napovedanih sto «Bajk in povesti o Gorjancih». Avtor jih je napisal le enainštideset - zadnja se je izgubila v predalu urednika «Zvona» Frana Levca - ker so sodobniki z združenimi močmi pritislili na samostarskega pisatelja, da je izpuštil pero iz rok. Dvakrat je bil napaden in sramotljivo izločen iz parlamentu in to celo z napadnim citiranjem odstavkov iz njegovih bajk, doma pa si ga je med številnimi drugimi zlasti privoščil dr. Anton Mahnič v «Rimskem katoliku», ki zaključuje svoj krvočolni napad na pesnika Gorjancev s takole oceno:

«Sploh so Trdinove bajke in povesti prava kloaka, ki se vije skoli letnike «Ljubljanskega Zvona», kloaka, v katero se zlije vse, kar se da misliti najbolj ostudnega in kosmatega - prava kvintesenca mladostnega liberalstva!»

Takim napadom in sramotivam kajpada tudi Trdin pri-jaletsko razpoloženi Levca ni mogel biti kos; bil je višji solski inšpektor in imel je številno družino. Prisiljen je bil ertati Trdino s seznama svojih sodruknikov in tako je prišel slovenski narod ob šestdeseto čudovitih, klasičnih Trdinovih «Bajk in povesti o Gorjancih». To je uspeh domače ozko-rostnosti, ki ni ravnjavo znanja vreden.

Toda povrnimo se k pričujočim spominom. Zamisel zanje je zorela v meni, kot sem neke je omenil, leta in leta, naj-
** Glej: Kidrič: «Pršernov album», 1949, str. 318, 319.
** Janez Trdina: Zbrano delo, VII, sv. str. 381, Opombe urednika Zbranskega dela Janeza Logarja.

(Nadaljevanje sledi)